

SKIVEKOMMUNE

Det Grønne Råd, Skive Kommune

Referat

Møde den 6. juni 2024

Mødet blev afholdt i Den Blå Diamant, Rådhuspladsen 2, 7800 Skive.
Mødetidspunkt: kl. 16.00-17.50.

Mødedeltagere:

Dansk Ornitologisk Forening, Gorm Wæhrens
Fjordland, Lars Kristensen
Friluftsrådet, Anni Oppelstrup
Jagtforeningernes Kommunale Fællesråd i Skive Kommune, Niels Martin Nielsen
Lystfiskerforeningen for Skive og Omegn, Peder Skødt Lundsgaard
Museum Salling, Bo Pagh Schultz
Museum Salling, Jesper Nielsen Krogh
Naturstyrelsen Himmerland, Jørgen Bidstrup
Skive Idrætssamvirke, Asbjørn Nordam

Fra Skive Kommune:

Teknik- og Miljøudvalget, Goska Rasmussen, formand for Det Grønne Råd
Ann Ammitzbo (Byg & Miljø, chef)
Katarina Sandberg (Byg & Miljø, sekretær og referent)
Peter Haugsted, (Byg & Miljø, teamleder)
Erik Kolding, (Byg & Miljø, agronom)
Anne Mette Nielsen (Byg & Miljø, geolog)

Afbud:

Teknik- og Miljøudvalget, Anders Bøge, næstformand for Det Grønne Råd
Dansk Skovforening, Birger Schütte
Danmarks Naturfredningsforening, Niels Odgaard

Fraværende:

Museum Salling, John Brinch Bertelsen

Oplægsholdere:

Anne-Mette S. Langvad, Klimafonden

David Lundbek Egholm, Aarhus Universitet

Niels Martin Nielsen, Jagtforeningernes Kommunale Fællesråd i Skive Kommune

1. Velkomst v/ Goska Rasmussen

Goska Rasmussen bød alle mødedeltagere velkommen. Mødet startede med en præsentationsrunde.

2. Godkendelse af dagsorden v/ Goska Rasmussen

Dagsorden blev godkendt uden kommentarer.

3. Opfølgning af referat fra sidste møde v/ Goska Rasmussen

Referat fra de to seneste møder er sendt ud. Der var ingen bemærkninger til referaterne.

4. Fra CO₂ til kalksten - et bæredygtigt svar på CO₂ reduktion med naturens egen proces og stort lokalt og globalt erhvervspotentiale v/ Anne-Mette S. Langvad, Klimafonden og David Lundbek Egholm, Aarhus Universitet

CASH er et udviklingsprojekt, som dokumenterer forudsætningerne for CO₂-fiksering. Fiksering af CO₂ er en vigtig del af løsningen på klimaudfordringerne, og er med til at fjerne CO₂ fra vores klimaregnskab. CASH er en forkortelse af "Carbon fixing by volcanic ash". Projektet har også et stort lokalt og globalt erhvervspotentiale.

Oplægget startede med, at David Lundbek Egholm fra Aarhus Universitet fortalte om baggrunden for CO₂ mineralisering.

Koncentrationen af CO₂ i atmosfæren er så høj, at vi bliver nødt til at fjerne den. I følge det internationale klimapanel (IPCC) er det hele 10 gigatons CO₂ som skal fjernes om året, for at undgå markante klimaforandringer. En af måderne til at fjerne CO₂ permanent fra atmosfæren er ved at lagre det i undergrunden.

Firmaet CarbFix i Island har udviklet en teknologi, som kan pumpe en blanding af CO₂ og vand ned i undergrunden, og som inden for 24 måneder omdanner CO₂ til sten.

Et område som er specielt velegnet for CO₂ lagring i undergrunden, er Salling, Mors og Thy fordi jorden indeholder tynde askelag, som ligger flere hundrede meter under jordoverfladen. Askelagene forekommer sammen med moler, der er porøs og hvor der sker en gennemstrømning af vand. Her vil der kunne ske en mineralisering af CO₂.

Det er potentiale for at binde CO₂ ved eksisterende biogasanlæg. CO₂ fra biogasanlæg kan lagres tæt på kilderne. Det overflødiggor også transport af CO₂, der hvor aske og biogasanlæg findes i samme område. I 2024-2027 skal demonstrationsanlæg gennemtestes og afprøves i detalje. Anlæggene vil have en

minimal visuel påvirkning af landskabet. Her på egnen vil der etableres et forsøgsanlæg ved Rybjerggaard.

Kulstoflagringsteknologien er omkostningseffektiv og kan accelerere udvikling og vækst hos allerede eksisterende lokale virksomheder. Antallet af lokale arbejdspladser øges, hvilket vil styrke området og vores lokalsamfund. Der er potentiale til 60 års lagring i undergrunden her i området (Salling, Thy og Mors).

Der findes en lov om anvendelse af Danmarks undergrund, som kan blive en udfordring for projektet.

Den 1. oktober 2024 vil der være live-stream fra Aarhus Universitet med David Lundbæk Egholm vedrørende CO₂ mineralisering.

5. Bioraffinering af roer til protein v/ Niels Martin Nielsen

Roer er en grøn energikilde, med foder som biprodukt, og som kan bidrage til den grønne omstilling.

Roer er en afgrøde som egner sig godt til bioraffinering. Det er en afgrøde med konstant dyrkning, og som følge af den lange vækstsæson opnår roerne et meget højt og stabilt udbytte. Dyrkning af roer passer også til den jord som vi har her på Skive-egnen. Det er en miljøvenlig afgrøde, der er god til at udnytte husdyrgødning og med lille risiko for udvaskning af kvælstof.

Roer kan bruges til grønt protein på linje med græs. Roden indeholder 15-20 tons tørstof/hektar. Pulpen kan bruges til kvægfoder eller til biogas. Den indeholder også 60 % sukker som kan bruges i fermenteringsindustrien. På sigt vil der også kunne udvindes en proteinfraktion fra roetoppen (3 tons/hektar).

Der mangler et sted hvor det kan afprøves, hvordan saften skal håndteres og opbevares. GreenLab er interesseret i projektet. Det er forretningspotentiale og andre muligheder i projektet, som også giver nogle synergieffekter.

Til at rense mellem rækkerne med roer bruges det en solcellebaseret maskine, og herved undgås brug af sprøjtemidler. Der findes cirka 30 maskiner af den type i Danmark, og på verdensplan er antallet cirka 500.

Det er en udfordring at finde midler til projektet. Ved interesse i projektet kan Niels Martin Nielsen kontaktes.

6. Turforslag til ekskursionen den 12. september 2024 kl. 12.00-16.00 v/ Alle

Den 12. september er der indvielse af projektet ved Vium Mølleå kl. 16.00. Så det vil være fint, hvis ekskursionen er færdig lidt inden og slutter ved Vium Mølleå.

Der blev besluttet at spørge Rybjerggaard i Roslev om vi kan komme og besøge dem.

7. Eventuelt v/ Goska Rasmussen

Der vare en drøftelse omkring reglerne for gyllealarm ved gyllebeholdere.

Der fremkom forslag om infotavler/reklamevinduer, en slags "grønne tråder" hvor man på kommunens hjemmeside fortæller om de forskellige initiativer som sker i kommunen, f.eks. Blue-Green Bio Lab.